

Ens hem citat a l'Olivar, a Ventalló, just a l'hora que Oriol Junqueras inicia la seva declaració al Tribunal Suprem i, conscients de l'error, amb la mirada, ens hem dit: posposem-nos una estona, som davant d'un moment històric. Enric Pladevall (Vic, 1951) ja fa anys que viu en aquesta mena de paradís a la terra que és l'Olivar, que és una manera escultòrica i artística de construir i arrabassar o intercanviar paisatge empordanès, bosc, conreus, horitzó i nuclis habitats amb la creació preservadora. Per a l'Enric és l'empresa on té la seva residència ideal i on realitza les seves escultures, sempre nascudes després d'un període de gestació exigent, mai de l'emmagatzematge o de l'oblit. L'Olivar l'encercla a diari esperonant-lo, insistint en la ufana de l'art més universal, des de Ventalló.

Un fus, un arbre, **Enric Pladevall**

Text > **SEBASTIÀ GODAY**

Fotos > **ENRIC PLADEVALL**

...i el saber serà això, habitar el cercle il·limitat de la immediatesa...

Lluís Solà

L'atzar, el seu amic Carlos de Aguilera (de la mítica i desapareguda Galeria Trece) i la pròpia determinació, ara fa gairebé mig segle, el van portar a comprar una finca de 5 hectàrees al cor de l'Empordà, a Ventalló. Un espai de conreu envoltat de bosc mediterrani. Un indret concret on poder desenvolupar fins avui, i demà mateix, una part vital del seu projecte artístic: relacionar el paisatge nostrat, estimat i profundament conegut, amb un seguit d'escultures que crea, desenvolupa i situa en l'espai després que n'hagi ponderat tota mena de diàlegs i referències. A l'Olivar, de Ventalló, cap escultura, cap botànica, s'exclou. Totes i cadascuna de les complexes escultures s'avenen a uns eixos paisatgístics preestablerts. Cap arbrat neix de la improvisació, de la bellesa per la bellesa. Totes les escultures i el bosc hi són retallats en el cel empordanès, en el silenci, en una unitat convivencial

>> Anell de foc, 23 de juny de 2002. Vic.

>> Falç, 2014.

>> Pell d'un somni, 1997-2015. Fusta de pollancre. 230 x 210 x 127 cm.

>> Planeta fus, 1990. Estació Renfe a Girona.

que prové de la intel·ligència generadora d'Enric Pladevall. En la imatge a vista de dron ens podem fer càrrec de la vastitud de la idea pladevalliana, que es complementa amb reforços de benestar plausibles des de l'àmbit turístic. Des de fa gairebé dos anys, l'artista s'ha bolcat gairebé en cos i ànima al seu projecte, fins al grau de rebutjar exposicions en galeries comercials. El projecte «Cripta», probablement l'obra de més calat que s'experimentarà a l'Olivar (nascuda de la Fundació L'Olivar, escripturada l'any 2004), és una obra subterrània, que com una arrel nodrirà l'espai vegetal i escultòric del complex, d'un nucli de pensament o recolliment, de refugi aïllant, de guardià amplificador, pertorbador, de la poètica i de l'essència del lloc.

Per arribar a aquest procés d'entot-solament artístic, que no vital, Pladevall, defugint ja els grans viatges i els contractes amb galeries comercials, ha hagut de recórrer tota mena de trajectes geogràfics i galerístics. Pladevall té una obra de grans dimensions en llocs diferents de la terra, des de l'emblemàtica *Planeta fus*, a l'estació de la Renfe, a Girona, de 7 metres d'alçària, en què combina l'acer, la fusta i el bronze en una proporció delicada i protegida per l'asèpsia mèdica de la verticalitat i en un lloc de pas inevitable i concorregut, fins al grup escultòric de la Nirox Foundation, a Sud-àfrica, de 2010.

En la conversa mantinguda, Enric Pladevall no deixa d'insistir en la im-

portància que va tenir l'exposició de l'any 1980 a la Fundació Miró, amb un gran èxit de públic i crítica, que de ben segur el va acabar de decidir a continuar en el camí empès a Vic després d'uns anys com a polític en actiu i d'un cert *hippisme* militant. L'Olivar, les galeries Trece, Ignacio de Lassaletta i Maeght, a Barcelona, i viatges per totes les contrades del món (Sud-àfrica, Corea de Sud, el Japó i els Estats Units) han ampliat la seva presència internacionalment, però també hi ha una feina artística de taller més funcional, més venal i assequible, més proporcionada a certs clients.

Entre les seves creacions, convé esmentar una peça dels darrers anys, *Pell d'un somni*, que forma part d'una trilogia d'escultures de format mitjà, fetes amb la combinació ideal entre la tecnologia actual i la feina de manetes de l'escultor, és a dir: màquines de control numèric i el programa informàtic Rhino per modelar peces en 3D, combinats amb la intel·ligència traçada de l'ebenista, de l'artista. L'Enric s'ha sentit sempre influït pel barri on va viure, a Vic, on tots els veïns eren artesans: l'avi, llauner; el pare, vidrier, i els veïns, fusters i ferrers. Una *pell d'un somni* en què la fusta tova i blanquinos del pollancre esdevé onada, dermis, amagatall, una estructura mental de fusta acaronable i protectora, una escultura intensa proveïda del «lloc fecund», com diria el poeta Lluís Solà.

La pintura *Traç* (2015), potser sorprenent en un artista de les tres dimensions, ens transporta a la gènesi, a l'inici, al moment que la idea mental es comença a construir, en què la taca i el regalim, entre el blanc i el negre, entre la forma i la no forma, inicien el procés que s'anirà esdevenint, que amb el temps formarà i descriurà estructures convenients, sigui en un paisatge, sigui en la imaginació. Sempre l'espurna de la llibertat amatent a créixer, a fer-se cos.

I *Anell de foc*, fruit de la revetlla de Sant Joan de 2002, poetitzada pel gran malabarista dels mots Víctor Sunyol i la idea d'Enric Pladevall, la sensacional acció de vint-i-quatre hores de durada. Aquí experimenta en una geometria (cercle) inscrita en una altra geometria (rectangle de la plaça Major de Vic) per generar un procés *performàtic* en què el cercle de fusta, el foc i la llum construeixen un altre

>> *Traç*, 2015. Tècnica mixta sobre tela. 195 x 135 cm.

cercle que ja no és ni serà el primigeni i gasifiquen la idea en fum, en record, en poema.

A l'Olivar hi conviuen gairebé una trentena d'escultures (l'Enric en preveu cap a una trentena llarga). De totes, és la *Falç* (2014) la que potser il·lustra amb més contundència el projecte personal i el projecte del catalanisme. La falç d'acer *corten*, de l'any 2010, competeix amb d'altres de més totèmiques, amb una aparença més greu. La falç com a eina segadora, com a forma geomètrica, com a arma, implica fortesa, treball, resistència; és un signe i és real. No és possible fer una classificació de les obres de l'Olivar per si són o no totèmiques,

o per si es dediquen a un artista admirat per Pladevall o per si la matèria provinent del món vegetal predomina sobre el que prové de les mines, no. La falç, amb la seva lleugeresa gegant i influent, conté tots els elements significatius i aprovisiona l'Olivar, com la resta d'escultures, d'una profundíssima càrrega presencial d'espiritualitat, de silenci, de pau, de botànica, d'ocells.

I mentre parlem i els gossos de l'Enric ens proporcionen companyia, anem desgranant temes biogràfics com el de la seva filla Paula, que també viu a l'Olivar, o la seva afició juvenil a l'escalada, a Montserrat. També em recorda la feliç influència

>> Millor rèquiem, 2010. Nirox Foundation (Sud-àfrica).

de Ricard Torrents, professor d'art a Vic, membre fundador de «Reduccions» i impulsor de la Universitat de Vic, que jo també estimo. S'estén en la prestidigitadora influència de l'artista americà d'origen japonès Isamu Noguchi i els seus parcs escultòrics, tan propers conceptualment a l'Olivar i a una peça d'homenatge amb vint-i-un xiprers aquí mateix. També em parla del guipuscoà Eduardo Chillida, encara que el seu Chillida Leku hagi esdevingut un museu amb un concepte artístic més proper al contenidor d'obra que no pas al de progenitor artístic. I em comenta les declaracions en el diari *Ara*, el 2016, en què es denunciaven abusos per part d'un *hermanu* marista, no massa greus però mai penalitzats per l'autoritat eclesiàstica. Així mateix em diu que ja no hi ha res a fer a Madrid, que no vol anar-hi, i que està plenament d'acord amb els motius adduïts a la carta pública de l'artista mallorquí Ferran Garcia Sevilla per rebutjar participar en una exposició d'homenatge a la vella Constitució espanyola de 1978.

>> L'Olivar a vista de dron.

Pladevall és categòric, conciliador, incandescent. Ahir, Enric Pladevall ja es va menjar una truita feta amb els espàrrecs primerencs trobats al seu Olivar, una prerrogativa que no tenen els presos polítics.

Per saber-ne més

<http://www.lolivar.cat/index.html>
<https://www.pladevall.com>